

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 5963/2018
07.02.2019. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Биљане Драгојевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Општина ..., чији је пуномоћник Срђан Алексић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарства одбране, коју заступа Војно правобранилаштво са седиштем у Београду, ради дискриминације, одлучујући о ревизији тужене изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7283/17 од 21.12.2017. године, у седници одржаној 07.02.2019. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужене изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 7283/17 од 21.12.2017. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву П 65/16 од 14.07.2017. године ставом првим изреке усвојен је захтев тужиоца и утврђено да је Закључком Владе Републике Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године, којим су дозвољена средства ради исплате новчане помоћи ратним војним резервистима са пребивалиштем на територији седам неразвијених општина Куршумлија, Блаце, Бојник, Лебане, Житорађа, Дољевац и Прокупље повређено начело једнаких права и обавеза, чиме је извршена дискриминација на основу места пребивалишта тужиоца, као резерviste са пребивалиштем у селу ..., а која није наведена у Закључку Владе Републике Србије број 401-161/2008 од 17.01.2008. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужена да тужиоцу на име трошкова поступка плати 29.000,00 динара, са законском затезном каматом од 14.07.2017. године до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 7283/17 од 21.12.2017. године, ставом првим изреке, потврђена је првостепена пресуда у ставу првом изреке, а жалба тужене одбијена као неоснована. Ставом другим изреке укинута је решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке првостепене пресуде и предмет у том делу враћен првостепеном суду на поновни поступак. Ставом трећим изреке одбијени су захтеви странака за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужена је изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 72/11, 55/14), Врховни касациони суд је је нашао да ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Неосновани су наводи ревизије о битној повреди одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 7. Закона о парничном поступку, с обзиром да је постојање ове битне повреде одредаба парничног поступка тужена истицала и у жалби, који навод другостепени суд је правилно оценио као неоснован. Због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку не може се изјавити ревизија у смислу члана 407. став 1. тачка 2. истог закона.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац, рођен ... године, са пребивалиштем у ..., Општина ..., као ратни војни резервиста учествовао је у рату при ВП/... ... у периоду од 19.04.1999. године до 24.06.1999. године. Тужиоцу нису исплаћене ратне дневнице нити је водио парнични поступак против тужене ради исплате неисплаћених ратних дневница, сматра да му је Закључком Владе РС повређено начело једнаких права и обавеза и извршена дискриминација на основу пребивалишта.

Влада Републике Србије и штрајкачки одбори ратних војних резервиста из општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце, закључили су 11.01.2008. године Споразум о исплати и помоћи наведеним неразвијеним општинама у укупном износу од 2.000.000.000,00 динара. Овим Споразумом је предвиђено да ће критеријуме за расподелу новчане помоћи израдити заједничке комисије састављене од представника локалне самоуправе и штрајкачких одбора ратних војних резервиста, и то опредељујућом сагласношћу представника штрајкачких одбора, стим да је јединствени критеријум за стицање права на добијање помоћи достављање правноснажне пресуде на основу одрицања од тужбеног захтева, којим су ратни војни резервисти из наведених општина тражили исплату накнаде. Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, одлучено је да ће новчани износ помоћи из Споразума од 11.01.2008. године бити пренет на посебне рачуне неразвијених општина у 6 месечних рата, те да ће право на добијање новчане помоћи стећи сваки ратни резервиста из тих општина који достави правноснажну пресуду донету на основу одрицања од тужбеног захтева за исплату накнаде и писмену изјаву да по том основу нема даљих потраживања од Републике Србије. Влада Републике Србије је Закључком од 10.04.2008. године, прихватила Информацију о начину решавања исплате накнаде за лица ангажована у резервном саставу, односно ратних ветерана у оружаним акцијама после 17.08.1999. године и у рату током 1999. године и дала сагласност да се образује радна група са задатком да припреми пропис којим ће се јединствено и систематски уредити питање накнаде за ангажовање лица у резервном саставу у

војним јединицама на територији Аутономне покрајине Косово и Метохија за време рата 1999. године и размотрити могућност да тим прописом буду обухваћена и остала лица у резервном саставу и ратни војни ветерани. Тужилац нема пребивалиште у некој од општина означених у Споразуму од 11.01.2008. године и Закључку Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, због чега није могао да добије помоћ предвиђену тим актом.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно применом материјалног права усвојили захтев тужиоца.

Тужена Република Србија је пасивно легитимисана у овом спору. Министарство одбране, као орган тужене државе који је био у обавези да изврши исплату ратних дневница, своје овлашћење врши преко Владе Републике Србије која је закључила Споразум 11.01.2008. године и донела Закључак 17.01.2008. године, па су стога неосновани супротни наводи ревизије.

Дискриминација је свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства) у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, који се заснива на било ком основу (раси, држављанству, националној или верској припадности, језику, политичким убеђењима, полу и слично). Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије (члан 21.) и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода (члан 1. Протокола 12. уз Европску конвенцију). Лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација дужна су да докажу да су неједнако третирана у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, а супротна страна – лице чије се дискриминаторско поступање указује, дужно је да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању.

Постојање дискриминације извршене Споразумом од 11.01.2008. године и Закључком Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, насталим поступањем на снагу Закона о забрани дискриминације („Службени гласник Републике Србије“, број 22/09 – ступио на снагу 07.04.2009. године) цењено је на основу члана 21. Устава Републике Србије и на основу тога изведен правилан закључак да исплатом ратних дневница резервистима са подручја седам неразвијених општина означених у Споразуму од 11.01.2008. године извршена дискриминација према тужиоцу по основу његовог пребивалишта, као једног од атрибута сваког физичког лица.

Из садржине Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, следи да је новчана помоћ исплаћена на посебне рачуне општина наведених у споразуму, ради исплате ратних дневница војним резервистима са пребивалиштем на територији тих општина које су учествовале у одбрани земље од агресије држава чланица НАТО пакта током 1999. године. Општине наведене у споразуму имају статус неразвијених општина, али та чињеница нужно не значи да су сви резервисти са пребивалиштем на њиховој територији социјално угрожена лица, нити да резервисти са пребивалиштем на територији других општина у Србији не спадају у ту категорију лица, јер се социјална угроженост доказује на законом

прописани начин. На основу Споразума од 11.01.2008. године и Закључка Владе Републике Србије од 17.01.2008. године, извршена је исплата ратних дневница свим војним резервистима са пребивалиштем на територији општина Куршумлија, Лебане, Бојник, Житорађа, Дољевац, Прокупље и Блаце само на основу чињенице да им је пребивалиште на подручју тих општина, без претходне провере и утврђења њиховог социјалног статуса. Таквим поступањем тужене извршена је дискриминација у односу на тужиоца, који нема пребивалиште на територији означених општина, иако је био у истој ситуацији као и резервисти који имају пребивалиште на њиховој територији – учествовао је у одбрани земље током 1999. године, и по том основу је остварио право на ратне дневнице које му нису исплаћене за све време војног ангажовања.

Са напред наведених разлога, а на основу члана 414 став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић